

Raportul privind situația tinerilor în orașul Constanța în anul 2021

Andrei-Mihai Tănase

Ana-Maria Petcu

21 mai 2021

Introducere

Prezentul raport, intitulat „Situția tinerilor din orașul Constanța în anul 2021” este o analiză succintă, bazată pe informații disponibile publicului larg, a principalelor aspecte definitorii ale vieții unui tânăr. În concret, prin prezenta analiză vor fi evidențiate succesiv o serie de domenii care pot influența alegerea unui tânăr de a pleca sau rămâne în orașul Constanța, precum și măsurile pe care autoritățile publice locale le-au întreprins pentru a crește numărul oportunităților în fiecare din aceste domenii.

Motivația prezentului raport este evidențierea domeniilor cheie în care autoritățile publice locale ar trebui să investească timp și energie pentru a opri exodul tinerilor, alături de măsurile considerate necesare de Federația Tinerilor din Constanța pentru îmbunătățirea status quo-ului.

Prezentul raport este primul document dintr-o serie de trei care au în prim plan motivele pentru care tinerii aleg să plece din orașul Constanța, urmând ca în următoarele luni FTC să realizeze un studiu sociologic privind părerea tinerilor despre județul Constanța, precum și un index privind gradul și modul în care autoritățile își respectă îndatoririle față de domeniile de interes pentru tineri.

Context

În România, domeniul tineretului este reglementat într-un mod minimalist și fără unitate. Există reglementări legale legate de tineri într-un număr de acte normative și administrative, fără ca ele să fie integrate în Legea tinerilor.

În anul 2006, Parlamentul României a aprobat Legea nr. 350/2006 a tinerilor, prin care a instituit o serie de măsuri pentru sprijinirea tinerilor în diferite aspecte ale vieții lor, printre care: facilități în domeniul economic, facilități în domeniul **educațional-cultural și al**

stimulării activității de cercetare și voluntariat. Totodată, Legea a instituit o serie de măsuri de protecție socială și sprijin pentru tineri precum ajutor financiar în vederea achiziționării sau construcției unei case, credite pentru tinerii căsătoriți sau acces gratuit la servicii de sănătate.

În Constanța, autoritățile locale alocă în fiecare an din ce în ce mai puține resurse și timp pentru tinerii orașului. Din păcate, acest lucru se resimte inclusiv în datele statistice. Astfel, la o analiză a datelor Institutului Național de Statistică putem observa că între 2011 și 2021 populația de tineri (14-35 de ani) din județul Constanța a scăzut cu aproximativ 21,7%, ceea ce ne situează cu 4 procente peste media națională de 17,7%. Comparativ, orașe cu o populație asemănătoare fie au suferit o scădere sub media națională sau aproape inobservabilă. Astfel, la Cluj-Napoca populația de tineri a scăzut cu 15,8%, în timp ce la Iași scăderea a fost de doar 0,76%.

În atare context, întrebarea firească ce trebuie analizată este: de ce pleacă tinerii din Constanța? Prin prezentul raport propunem câteva dintre posibilele motive, analizându-le dintr-o perspectivă obiectivă, cu datele existente în spațiul public. Astfel, am identificat 3 domenii care pot influența decizia de migrație a tinerilor: oportunitățile educaționale și de carieră, bunăstarea și infrastructura de tineret disponibilă în oraș.

Metodologie

Prezentul raport are la bază în mod exclusiv informații publice, obținute de pe site-urile autorităților și instituțiilor publice. Având în vedere că este un raport de stare de fapt, perioada de analiză nu este una definită, ea fiind stabilită la momentul actual. Indicatorii utilizați pentru fiecare domeniu în parte au fost selectați plecând de la factorii cei mai relevanți pentru influențarea deciziei unui tânăr de a migra.

Spre exemplu, în cazul secțiunii privind piața muncii, deși ar fi existat mulți indicatori caracteristici, a fost selectat salariul mediu brut. Raționamentul din spatele deciziei este că

alegerea unui tânăr de a rămâne sau nu într-un oraș depinde de posibilitățile de evoluție profesională și, în mod inevitabil, financiară. Astfel, salariul mediu brut reprezintă un indicator potrivit pentru analizarea pieței muncii din perspectiva tinerilor.

Fiecărui indicator în parte i-a fost atribuit un punctaj, în funcție de greutatea pe care domeniul respectiv o are în decizia de migrație a tinerilor. Pe baza punctajelor cumulate pe fiecare categorie în parte, se va calcula nota orașului Constanța în materie de tineret.

I. Educație și carieră

În viața majorității tinerilor un loc deosebit de important îl are posibilitatea de evoluție profesională. Ea începe pentru tineri încă de la 14 ani, odată cu liceul, și poate dura pe parcursul întregii vieți. Astfel, ne-am propus să analizăm individual sistemele de învățământ preuniversitar și universitar din Constanța, aspecte privind piața muncii relevante pentru tineri, precum și oportunitățile de antreprenoriat din oraș.

A. Educație

1. Învățământ preuniversitar

În România, autoritățile centrale partajează competența asupra învățământului preuniversitar cu cele locale. Astfel, în timp ce Ministerului Educației îi revine îndatorirea de a fixa politicile publice privind educația la nivel de țară, este în atribuția autorităților să gestioneze baza materială a școlilor, serviciile din școli, precum și bursele acordate elevilor.

Servicii educaționale de calitate duc la o evoluție considerabilă a comunității, astfel că am stabilit 4 indicatori, reprezentând totodată și atribuții ale consiliilor locale, care să definească un mediu de învățare calitativ.

Investițiile în școli - 0,3p

Conform art. 105, alin. (2), lit. a) din Legea educației naționale nr. 1/2011, consiliile locale au obligația de a finanța unitățile de învățământ în vederea realizării de investiții, reparații capitale și consolidări. Această atribuție servește la îmbunătățirea continuă a bazei materiale a școlilor, modernizarea ei, precum și repararea atunci când ea se degradează.

În Municipiul Constanța vor fi continuate în anul 2021 4 obiective de investiții, pentru Liceul cu program sportiv „Nicolae Rotaru, Liceul Teoretic „Ovidius” și Școala Gimnazială nr. 16 „Marin Ionescu Dobrogianu”. Totodată, au fost inițiate 7 obiective de investiții noi, pentru 2 grădinițe, 3 școli gimnaziale și 2 licee.

Tot în bugetul pentru anul 2021 au fost incluse 40 de studii și proiecte aferente unor obiective de investiții în școli și licee din municipiu. **Astfel, având în vedere existența unor investiții în derulare, precum și celor propuse, putem considera că pentru acest indicator autoritățile depun eforturile necesare.**

Bursele școlare ale elevilor - 0,15p

Dreptul elevilor la burse școlare este consacrat de Constituția României, la art. 32, alin. (4). Transpunerea lui în legislația națională a fost realizată prin articolul 82 din Legea nr. 1/2011, care prevede că elevii beneficiază de burse de merit, studiu, ajutor social și performanță.

Bursele de merit și performanță au drept scop încurajarea performanței școlare pentru elevii care fie obțin o medie peste 8.50, fie obțin premii la olimpiade și concursuri județene sau naționale. Bursele de studiu și ajutor social, pe de cealaltă parte, contribuie la sprijinirea

elevilor aflați în risc de abandon școlar, fie din cauza veniturilor lunare ale familiei reduse, fie din cauza suferinței de boli cronice sau din cauza distanței considerabile între localitatea de domiciliu și unitatea de învățământ la care elevul studiază.

De menționat este că modificările legislative frecvente și, de cele mai multe ori, ineficiente, în domeniul transportului elevilor contribuie, de asemenea, la înrăutățirea situației elevilor aflați în risc de abandon.

În Municipiul Constanța dreptul elevilor la burse școlare a fost respectat începând cu anul 2015, la presiunea constantă a Asociației Elevilor din Constanța, membră a Federației Tinerilor din Constanța. Înainte de asta, administrația publică locală se opunea vehement acordării bursei, fapt ce a condus și la o acțiune în instanță a AEC.

Din 2015, bursele, alături de sumele alocate în buget pentru acordarea lor, au crescut considerabil, după cum se poate observa în tabelul de mai jos:

Tipul de bursă	Anul						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Merit	25	35	50	50	50	100	100
Studiu	25	30	200	200	250	250	250
Performanță	100	200	300	300	500	1000	1000
Ajutor social	75	100	200	200	250	250	250
Buget alocat	694.000	3,681 milioane	7,929 milioane	11,035 milioane	12.104 milioane	15,060 milioane	21,785 milioane

Astfel, se poate observa că bugetul pentru burse a crescut considerabil în ultimii aproape 6 ani. Totuși, este de menționat că în fiecare semestru reprezentanții elevilor au întreprins demersuri pentru majorarea bugetului și a burselor. **În ansamblu, Municipiul Constanța trece și de acest indicator datorită bugetului alocat în ultimii ani pentru bursele elevilor.**

Siguranța în școli - 0,3p

Nevoia de siguranță a oamenilor este una fundamentală, pe care școlile trebuie să o suplonească pe absolut orice mijloace posibile. Spațiile de învățare trebuie să fie spații sigure, în care elevii să nu se teamă. Pentru acestea, pe lângă dotările necesare (camere de supraveghere, butoane de panică etc.), este necesară paza umană în școli.

Capacitatea de intervenție în cazul apariției unui pericol de către un agent de securitate este mult mai eficientă decât utilizarea mijloacelor electronice care nu pot să prevină o faptă, ci doar să identifice vinovatul. Asigurarea pazei în școli cade în sarcina autorităților locale având în vedere prevederile art. 2, alin. (1) din Legea privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor nr. 333/2003. Totodată, Legea nr. 1/2011 prevede la art. 105, alin. (1), lit. l) că din finanțarea complementară a școlilor, provenită de la bugetul local, pot fi acoperite cheltuieli privind bunurile și serviciile.

Din păcate, la nivelul Municipiului Constanța se constată un dezinteres general față de siguranța elevilor din partea autorităților. În ciuda solicitărilor repetate din partea unităților de învățământ, decidenții nu se apleacă asupra problemei și aleg să lase elevii în pericol, invocându-și propriile investiții în camere de supraveghere și alte sisteme care nu pot preveni pericolele.

În contextul dezinteresului autorităților, la nivelul orașului părinții din unitățile de învățământ au început să strângă bani prin intermediul asociațiilor de părinți și să contracteze chiar ei firme de pază pentru școală. Sumele colectate de la părinți nu sunt

cheltuite în mod transparent, deși este vorba de o instituție publică. În acest sens, ele pot fi și pîndreptate către firme de pază mai puțin profesioniste, nefiind vorba de o procedură de achiziție publică.

Astfel, neglijența totală a autorităților locale a creat o finanțare paralelă a unităților de învățămînt, nefirească într-o societate democratică. Așadar, la acest indicator orașul Constanța pică cu brio.

2. Învățămînt universitar

Mediul universitar constănțean, deși cu un potențial considerabil, eșuează să exceleze. În municipiu există 5 universități, dintre care 3 de stat, Universitatea „Ovidius”, Universitatea Maritimă Constanța și Academia Navală „Mircea cel Bătrîn”, și 2 private, Universitatea „Andrei Șaguna” și Universitatea „Spiru Haret”.

În anul 2020, Asociația Ad Astra a realizat un clasament al universităților din România, în care Universitatea „Ovidius” ocupa ultimul loc, alături de alte 9 universități. Celelalte universități din Municipiul Constanța nu au reușit să intre în clasament. Considerăm că una din cauzele performanței scăzute a universităților constănțene este fragmentarea și competiția între ele pe aceleași domenii.

Spre exemplu, atât Universitatea Ovidius din Constanța, cât și Universitatea Maritimă Constanța au un profil de inginerie mecanică. Mai mult, în domeniul navigației, există o competiție între secția civilă a Academiei Navale „Mircea cel Bătrîn” și Universitatea Maritimă din Constanța.

Se constată anual cum absolvenții de liceu din Constanța aleg să urmeze o facultate în alte orașe decât Constanța, luând în calcul performanța crescută a unor centre universitare precum București, Cluj sau Iași.

Conform datelor provenite de la Institutul Național de Statistică, din anul 2016 până în anul 2019, numărul studenților din România a crescut cu 2,2%. În acest context, au existat creșteri și în marile campusuri universitare, 4,04% în Cluj-Napoca și 2,78% în Iași. În Constanța, pe de altă parte, **numărul studenților a scăzut cu 5,9%** în același interval de timp.

Astfel, am identificat 4 indicatori de analizat în ceea ce privește învățământul superior constănțean: programele de studii, infrastructura, costurile și organizațiile studențești.

Programele de studii - 0,7p

Importanța acestui indicator derivă din varietatea intereselor profesionale ale tinerilor. Cu cât există mai multe programe de studii pe care studenții să le poată urma, cu atât interesul față de universitate va crește.

Universitățile constănțene dispun de o diversitate suficient de mare a programelor de studii. Astfel, la Universitatea Ovidius sunt disponibile 16 programe de studii, cuprinzând atât științe, cât și latura umanistă. Totodată, la Universitatea Maritimă din Constanța absolvenții de liceu pot alege între Facultatea de Navigație și Transport Naval și Facultatea de Electrotehnică Navală.

Ce contribuie, în schimb, la prestigiul scăzut al acestor universități este procedura de admitere la aceste programe de studii. Calitatea unei facultăți este în mare măsură determinată de calitatea studenților din ea. Tendința universităților constănțene de a elimina examenul de admitere pentru mai multe facultăți nu duce la creșterea calității educației, ci, din contră, la scăderea ei.

La Universitatea Ovidius, spre exemplu, singurele facultăți care organizează un examen de admitere sunt Facultatea de Medicină, Medicină Dentară, Farmacie și Arte. În afara acestora, criteriile de admitere sunt scrisoarea motivațională și mediile de la Bacalaureat. Acest

fenomen duce la scăderea numărului de studenți interesați de anumite facultăți și creșterea gradului de abandon universitar.

Concluzionând, în ceea ce privește diversitatea programelor de studii, universitățile constănțene dispun de o varietate de programe de studii, dar modalitatea de admitere scade calitatea acestora. Astfel, acest indicator a fost atins doar pe jumătate.

Infrastructura - 0,7p

În ceea ce privește infrastructura, de nelipsit din orice centru universitar de prestigiu este campusul universitar. Campusurile universitare sunt complexe de clădiri de cursuri, cercetare, locuințe (cămine universitare), agrement etc. În concret, este un spațiu al studenților în care ei se pot simți siguri și în care își pot petrece timpul liber într-un mod plăcut.

De un astfel de campus beneficiază cel mai mult studenții din afara județului, având în vedere și rolul său de acomodare. Astfel, dacă o Universitate își propune să atragă studenți din alte județe sau chiar din străinătate, are nevoie de un campus universitar.

În Constanța există o serie de cămine ale Universității Ovidius, în diferite zone ale orașului, dar niciunul dintre ele nu face parte dintr-un campus care să conțină o zonă de agrement, magazine, cafenele etc.. În plus, opinia studenților față de căminele Universității este majoritar negativă, așa cum arată chiar un raport intern realizat de Universitate. Conform acestuia, 61% din studenți sunt nemulțumiți de condițiile oferite, principalele probleme fiind în legătură cu serviciile, mușgaiul sau insectele.

În concluzie, la acest moment nu există un campus universitar care să ofere condiții propice studenților pentru acomodare, socializare și relaxare, iar acest lucru contribuie la minimizarea numărului de studenți din alte județe ale țării. Astfel, indicatorul privind infrastructura universitară nu a fost atins.

Costurile de școlarizare - 0,7p

Un factor important în alegerea universității pentru absolvenții de liceu îl constituie taxele de școlarizare percepute de universități. În mod ideal, taxele trebuie să reflecte facilitățile oferite de universități, oportunitățile pe care ele le oferă, dar și nivelul de performanță educațională.

Plecând de la indicatorii menționați mai sus, constatăm că, în comparație cu universitățile din alte orașe, oferta Universității Ovidius nu este la fel de atractivă. Totuși, constatăm că taxele de școlarizare percepute de facultăți sunt aproape la același nivel cu cele din Cluj-Napoca sau Iași.

Spre exemplu, pentru Facultatea de medicină, Universitatea Ovidius percepe o taxă de 7000 lei. Comparativ, Facultatea de medicină din cadrul Universității de Medicină și Farmacie Iași percepe o taxă de 7500 lei, dar se află pe locul 3 în clasamentul Ad Astra menționat mai sus. Aceeași situație o întâlnim și la Cluj, unde Universitatea de Medicină și Farmacie percepe o taxă de 8100 lei, dar pune la dispoziție studenților un campus universitar cu centre de cercetare și grădină botanică, aflându-se pe locul 6 în clasamentul Ad Astra.

Un alt exemplu este în cazul specializării drept. În cadrul Universității Ovidius un absolvent de liceu care vrea să învețe dreptul ar plăti 3400 lei pe an. În comparație, la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, ar plăti 3600 lei pe an, iar la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași 1400 lei pe an. Diferența dintre cele trei este că Universitatea Ovidius este pe ultimul loc în clasamentul universităților realizat de Ad Astra, iar Universitățile din Cluj-Napoca și Iași pe locurile 1 și 5.

Putem observa, astfel, că oferta Universității Ovidius este supraevaluată, în comparație cu oportunitățile oferite de instituția de învățământ. Pentru Universitatea Maritimă și Academia

Navală nu se pot realiza comparații, având în vedere profilul specific. **Concluzia trasă este că municipiul de la malul mării nu reușește să atingă nici acest indicator.**

B. Oportunități profesionale și piața muncii

Unul dintre cele mai importante motive pentru care tinerii aleg să părăsească municipiul Constanța este lipsa de atractivitate a pieței muncii din acest oraș. În general, mobilitatea oamenilor depinde de oportunitățile de angajare, de atractivitatea locurilor de muncă, iar aceste aspecte sunt absolut necesare de analizat de către autorități atunci când vor să ia măsuri pentru ca tinerii să nu mai părăsească orașul.

Dintre indicatorii acestui domeniu, am ales doi, a căror relevanță este dată de simplitatea cu care ei pot fi sesizați: salariul mediu brut și saturația pieței muncii

Salariul mediu brut - 1p

Salariul mediu brut reprezintă raportarea sumelor brute plătite din fondul de salarii, din profitul net și alte fonduri (exclusiv sumele compensatorii, sumele plătite retroactiv ca urmare a câștigării în instanță a drepturilor bănești aferente anilor anteriori) la numărul mediu de salariați. Mai exact, un raport între sumele plătite de angajatori pentru salarii și numărul de salariați.

Acest indicator este important în momentul în care un tânăr proaspăt ieșit de pe băncile facultății analizează orașul unde ar putea obține un venit mai mare practicând profesia pentru care a fost educat. Astfel, el are o relevanță deosebită în decizia de migrație a tinerilor.

Județul Constanța nu se situează printre primele locuri în clasamentul salariilor medii brute pe economie, conform datelor provenite de la Direcțiile Județene de Statistică.

Astfel, în anul 2020, clasamentul pentru Cluj, Iași și Constanța a fost următorul:

Poziție clasament	Județ	Salariul mediu brut pe economie
2	Cluj	6233
6	Iași	5226
11	Constanța	4955

După cum se poate observa, în anul 2020 Constanța nu s-a aflat pe primele locuri în ceea ce privește salariul mediu brut pe economie, fiind depășită și de un județ mai mic, apropiat geografic: Galați, cu salariul mediu brut pe economie 5017 lei.

Astfel, deși Județul se situează peste media țării, există oportunități mai bune în alte județe, chiar și apropiate. Din acest motiv, indicatorul privind salariul mediu brut pe economie nu este atins.

C. Mediul de afaceri

Antreprenoriatul a devenit, în ultimii ani, unul din principalele interese manifestate de tineri. Anual, sute de tineri își pun ideile în aplicare și deschis business-uri de succes. Acest fenomen este unul benefic pentru comunități, întrucât aduce cu sine locuri de muncă și venituri la bugetele locale. Pentru acestea, autoritățile locale ar trebui să depună un efort semnificativ în vederea sprijinirii afacerilor tinerilor.

Și legislația în vigoare, mai exact Legea 350/2006, prevede faptul că statul trebuie să se implice în mod activ în susținerea inițiativelor antreprenoriale ale tinerilor. Mai exact, art. 17 din Lege însărcinează statul cu acordarea de finanțări nerambursabile pentru afacerile tinerilor, organizarea de cursuri în domeniul antreprenoriatului și acordarea de facilități

fiscale pentru firmele deschise de tineri. Totuși, deși aceste măsuri sunt stabilite de lege, ele ar fi trebuit puse în aplicare printr-o hotărâre de guvern care întârzie să apară de aproximativ 15 ani.

În absența unor norme clare de la nivel central, autoritățile locale ar trebui să se implice activ în sprijinirea tinerilor pentru deschiderea de afaceri. Astfel, am identificat 3 indicatori relevanți pentru acest domeniu: existența de incubatoare de afaceri, oportunități de educație antreprenorială, oportunități de finanțare.

Existența unor incubatoare de afaceri - 0,8p

Incubatoarele de afaceri reprezintă un instrument pentru persoanele care vor să își deschidă o nouă afacere prin care le este furnizată consultanță, mentorat, infrastructură, rețea de investitori, în mare parte tot ce ar avea nevoie un tânăr ca să intre pe piață cu afacerea lui.

În România au fost deschise mai multe incubatoare de afaceri în ultimii ani, cu precădere în zonele Cluj, Iași și Ilfov. În Constanța, însă, acest instrument lipsește cu desăvârșire.

În anul 2019 au început planurile pentru deschiderea unui incubator de afaceri în municipiul Constanța prin reabilitarea Casei Embiricos, fosta Casă a navigației. Deși a fost realizată atribuirea contractului în urmă cu 2 ani, la momentul actual nu există noutăți referitoare la acest proiect.

În concluzie, dată fiind inexistența unui astfel de incubator în municipiu, nici acest indicator nu a fost atins.

Oportunități de educație antreprenorială - 0,2p

Educația antreprenorială este unul din cele mai importante domenii de învățare, având în vedere evoluția rapidă a societății. Antreprenoriatul nu este doar despre deschiderea unor

afaceri, ci despre inițiativă. În acest sens, autoritățile locale ar trebui să depună toate diligențele pentru a cultiva cultura antreprenoriatului între tinerii din județ.

În Constanța, din păcate, nici autoritățile, dar nici mediul neguvernamental nu furnizează servicii de educație antreprenorială. Comparativ, în Cluj-Napoca există organizații care realizează cursuri pentru elevi și tineri, precum Fundația Danis.

Este absolut necesar ca toți actorii cu posibilitatea de a furniza acest tip de educație să înceapă contribuie la formarea tinerilor. La acest moment, însă, Constanța nu atinge nici acest indicator.

Oportunități de investiții - 0,6p

O problemă cu care se confruntă tinerii la început de drum atunci când vor să își deschidă o afacere este accesarea de investiții din surse publice sau private. Mai mult decât atât, consultanța din partea autorităților față de tineri pentru obținerea unor investiții reprezintă unul din elementele esențiale în construirea unui mediu de afaceri local de succes.

Există în România exemple de bună practică privind atragerea unor fonduri de investiții în orașe, care să finanțeze start-up-uri locale, precum Risky Business sau Something Big, care au investit deja într-o serie de afaceri la început de drum.

În Constanța, însă, atragerea de investiții este un punct slab. Din nefericire, autoritățile nu depun eforturile necesare pentru atragerea unor investitori și nici nu oferă tinerilor oportunități de consultanță în vederea accesării unor investiții. Tinerii sunt nevoiți să învețe acest lucruri din surse informale, dar asta cu siguranță duce și la o migrație a lor în orașe care să le sprijine afacerile într-un mod mai eficient.

Constanța nu este un mediu propice pentru dezvoltarea unei afaceri la momentul de față, lipsind posibilitățile de accesare a unor investiții, precum și consultanța în acest sens. Astfel, și la acest indicator Constanța a picat.

II. Bunăstarea tinerilor

Politică de locuire - 0,8p

Una dintre nevoile primordiale pentru începerea unei vieți independente pentru orice tânăr este deținerea propriei locuințe, fie aceasta de orice fel. Un spațiu personal ajută la dezvoltarea personală pe toate planurile, însă mulți tineri nu dispun de veniturile necesare pentru achiziția unui astfel de spațiu. În consecință, statul a înțeles să vină în ajutorul tinerilor prin Legea privind sprijinul acordat tinerilor pentru construirea unei locuințe proprietate personală nr. 15/2003

Tinerii care nu au deținut și nu dețin terenuri pot beneficia de un teren din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale în vederea construirii unei locuințe, cu condiția ca lucrările de construcție să înceapă în termen de un an de la data oferirii terenului.

În baza unei cereri specific structurate, tinerilor ce îndeplinesc criteriile amintite anterior le pot fi atribuite în folosință gratuită terenuri pe durata existenței locuinței proprietate personală, în limita suprafețelor disponibile, prin hotărâre a consiliului local al UAT.

Astfel, Consiliul Local Constanța avea, conform legii, următoarele obligații:

- a) În termen de 10 zile de la intrarea în vigoare a normelor de aplicare din HG nr. 896/2003 să constituie o comisie alcătuită din 5 membrii (consilieri locali, funcționari publici, angajați cu contract individual de muncă în aparatul propriu al consiliului local) la orașe și municipii

b) În termen de 60 de zile de la alcătuire, comisia trebuie să identifice și inventarieze terenurile din domeniul privat al unității administrativ-teritoriale, care îndeplinesc criteriile necesare

Lista cu terenurile ce puteau fi oferite terenurilor trebuia validată de consiliul local și afișată la sediul instituției.

În municipiul Constanța, însă, aceste lucruri nu au fost realizate, deși legea se află în vigoare din anul 2003. Presa relatează în anul 2017 că răspunsul Primăriei la o cerere de acordare a unui astfel de teren ar fi fost un refuz, motivat prin inexistența de terenuri din cauza retrocedărilor ilegale.

Nici în alte orașe situația nu este îmbucurătoare, în Cluj-Napoca fiind nevoie de acțiuni în instanță câștigate de tineri ca autoritățile să le acorde terenuri pentru construirea unor locuințe.

În acest sens, acest indicator este, de asemenea, neîndeplinit de municipiul Constanța, având în vedere că autoritățile nu și-au îndeplinit îndatoririle legale.

Cultură - 0,25p x3

Factorul ce determină un număr semnificativ de tineri să se stabilească în sau să părăsească un anumit oraș sau municipiu este cultura locală. Mediul înconjurător și activitățile prezente în aceasta influențează în mare măsură persoanele în alegerea sau păstrarea unei reședințe. Un oraș cu o cultură diversă și activă își contribuie la bunăstarea locuitorilor atât prin oportunitățile de divertisment, cât și profesionale, în așa fel păstrându-și rezidenții, mai ales pe cei tineri.

Instituțiile culturale au o importanță mare în felul în care un oraș este perceput atât de oamenii din exteriorul acestuia, cât și de proprii locuitori. Ele reprezintă de multe ori primul

obiectiv căutat de persoanele dornice să cunoască cultura și istoria respectivei zone și, uneori, prin facilitățile, exponatele sau evenimentele unice instituțiilor, chiar agentul decisiv în stabilirea într-un oraș. În acest sens, am identificat 4 indicatori pentru acest domeniu: existența unor instituții de cultură, precum teatre, opere, muzee, existența facilităților pentru tineri la instituțiile de cultură, existența unor programe pentru promovarea identității culturale a orașului, existența unor activități de cultură în care tinerii să se poată implica.

Existența unor instituții de cultură, precum teatre, opere, muzee etc.

Cele mai recente date provenite de la Institutul Național de Statistică sugerează că în Municipiul Constanța se pot găsi instituții și companii de spectacole sau concerte doar în număr de 3, spre deosebire de orașe precum Cluj, unde numărul se ridică la 9, consolidând reputația orașului drept „capitală culturală”.

Pe de altă parte, în municipiul Constanța se pot regăsi 11 muzee și colecții publice, multe dintre acestea aflate în spații în care se desfășoară și diverse evenimente culturale. Drept exemplu, Muzeul de Artă Constanța găzduiește an de an spectacole și expoziții de toate tipurile, de la festivaluri la expoziții locale.

Unul dintre muzeele specifice municipiului Constanța, oraș maritim, este Muzeul Național al Marinei Române. Acesta formează împreună cu Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” și Muzeul Aviației rețeaua muzeală militară și are printre atribuții conservarea și evidențierea patrimoniului muzeal unic în țară.

Constanța se mai poate mândri și cu Edificiul roman cu mozaic descoperit în 1959 și amenajat pentru vizita publicului. Edificiul este alcătuit din 2000 m² de mozaic, o piesă de istorie neprețuită pentru oraș.

Specific Constanței este și Acvariul, unde se găsesc peste 100 de specii de animale marine din diferite zone geografice. Acvariul a reprezentat o atracție aparte pentru tineri de toate

vârstele de la deschiderea acestuia în 1958, timp în care a reprezentat prima și singura instituție de acest gen din toată țara.

Ajungând la o concluzie, Constanța dispune de instituții culturale în număr îndeajuns de mare pentru a crea o scenă culturală menită să atragă publicul larg către oraș, deci indicatorul este îndeplinit.

Existența facilităților pentru tineri la instituțiile de cultură

Printre facilitățile acordate elevilor și studenților de statul român se regăsește cea prevăzută la art.83, alin.(4) și art.205, alin.(3) din Legea nr. 1/2011. Acestea afirmă colectiv că elevii și studenții beneficiază de tarife reduse până la 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate.

În anul 2016, la presiunile Federației Tinerilor din Constanța, Consiliul Județean Constanța respectă într-un final dreptul elevilor și studenților și adoptă hotărârea nr. 30/2016 prin care acordă reducere de 75% elevilor și studenților pentru instituțiile de cultură.

Pe cale de consecință, și acest indicator este îndeplinit la acest moment de municipiul Constanța.

Existența unor programe pentru promovarea identității culturale a orașului

Identitatea culturală este un concept din ce în ce mai greu de găsit în cadrul unui oraș. Sentimentul de apartenență locală pe care îl generează ar trebui să se regăsească în tinerii locuitori ai unui oraș. Totodată, este de datoria autorităților, instituțiilor publice și organizațiilor culturale să întreprindă programe care să cultive această identitate.

Din fericire, Constanța este un oraș bogat în cultură, iar instituțiile de cultură întreprind periodic activități cu scopul de a cultiva identitatea locală a tinerilor. Totuși, ele nu ajung la suficient de mulți tineri, nefiind eficient promovate. Un bun exemplu este Muzeul Național de Istorie și Arheologie Constanța, care întreprinde evenimente destinate istoriei orașului, dar de care tinerii nu aud. Astfel, pe lângă **creșterea numărului de programe pentru promovarea identității culturale a orașului, este necesară și promovarea lor într-un mod eficient.**

Lipsa identității locale poate constitui de asemenea un determinant al celor 21,7% tineri constănțeni care au ales să plece din municipiu. Cultura locală duce lipsa unor programe sau evenimente puternic mediatizate care să aducă populația mai aproape de teritoriul ocupat în sinea acestuia. **Puținele festivaluri, spectacole sau prezentări nu sunt suficiente pentru a forma legătura culturală de care are nevoie Constanța față de locuitorii ei. Din acest motiv, Constanța nu îndeplinește indicatorul.**

Sport - 0,25p x3

Tinerii devin persoane din ce în ce mai activi și simt nevoia de a practica o activitate fizică frecvent, fie pentru sănătatea lor, fie pentru impactul psihologic pe care sportul îl are asupra oamenilor. Sportul poate facilita socializarea, în același timp ajutând la dezvoltarea interioară și exterioară a practicantului, motive clare pentru care un decizia de migrație a unui tânăr ar putea fi influențată de oportunitățile sportive. Pentru a evalua dacă orașul Constanța se conformează nevoii tinerilor pentru sport, am stabilit următorii indicatori:

Prezența sălilor de sport în interiorul unităților de învățământ

Primul loc în care cultura sportului este promovată îl reprezintă școala. Pentru ca elevii să poată practica sporturi într-un mod eficient și sigur este necesară o sală de sport dotată cu echipamentele necesare. Această investiție trebuie finanțată de la bugetul local al unității administrativ-teritorială.

În Constanța, însă, epopeea sălilor de sport pare departe de a fi rezolvată. Din 48 de școli și licee din municipiul Constanța, doar 22 au săli de sport adecvate. Dintre celelalte, 10 școli nu au deloc sală de sport, 9 au săli improvizate, iar 7 din ele au săli subdimensionate. Astfel, având în vedere lipsa investițiilor în infrastructura sportivă școlară, acest indicator nu este îndeplinit de municipiul Constanța.

Existența unor spații pentru tineri în vederea practicării de sport

Având în vedere caracterul recreațional al sportului, tinerilor trebuie să li se ofere posibilitatea de a practica diferite sporturi în timpul liber, iar pentru aceasta este nevoie de spații unde tinerii să poată face sport. Unele din acest spații îl pot constitui chiar terenurile din incinta unităților de învățământ.

Dacă în afara cursurilor, curțile unităților de învățământ ar fi puse la dispoziția tinerilor pentru a practica diferite sporturi, atunci în acest mod ei nu ar mai fi nevoiți să facă sport pe stradă, în fața pericolelor sau chiar să pătrundă oricum în curțile școlilor, precum s-a întâmplat în luna octombrie 2020 când opt elevi au fost duși de poliție la secție pentru că au intrat în curtea școlii.

La acest moment, așadar, Constanța nu dispune de suficiente spații în care tinerii să poată practica sport în mod gratuit, motiv pentru care nici acest indicator nu este îndeplinit.

Existența unor cursuri gratuite pentru anumite sporturi

Sportul este un aspect foarte important în dezvoltare oricărui copil. Din acest motiv, este necesar ca acesta să practice și să experimenteze cât mai multe sporturi în vederea propriei dezvoltări. Din păcate, însă, nu toate familiile au venitul necesar pentru a înscrie copilul la un club de sport specializat, motiv pentru care statul, prin **autoritățile publice locale, ar trebui să sprijine realizarea unor cursuri de pregătire pentru anumite sporturi.**

În municipiul Constanța acest rol este îndeplinit de Palatul Copiilor, o instituție de învățământ extrașcolar aflată în subordinea Ministerului Educației Naționale, care oferă elevilor până în 18 ani cursuri gratuite de șah, înot, fotbal și baschet. Astfel, deși oferta de sporturi nu este foarte variată, ele există în programa acestei instituții.

Totuși, accesul este restrâns pentru tinerii până în 18 ani. Ar fi oportună, pe această cale, crearea unui mecanism prin care și tinerii de peste 18 ani să poată avea parte de cursuri sportive. Până la acel moment, însă, Constanța îndeplinește acest indicator.

Oportunități de petrecere a timpului liber - 0,25p x5

Pe lângă activitatea culturală și sportivă a tinerilor, aceștia caută, în timpul liber, să se relaxeze, să petreacă timp cu prietenii, ba chiar să trăiască experiențe inedite. Un oraș trebuie să își păstreze dinamica atunci când vine vorba de spații de recreere, având în vedere felul în care interesele tinerilor se schimbă în secolul XXI. Astfel, cei 5 indicatori la care ne-am gândit pentru prezentul raport sunt următorii:

Existența de cafenele, restaurante și terase

Oferta orașului Constanța în ceea ce privește cafenelele și restaurantele este una variată, în măsură să suplinească nevoile consumatorilor. Astfel, tinerii constănțeni pot alege din numeroase cafenele și restaurante, dispuse în mod uniform în oraș, cu precădere în Centru. În cadrul ofertei de restaurante se regăsește inclusiv caracterul multicultural al zonei, fiind disponibile pentru tineri restaurante turcești, grecești, libaneze, italiene etc.. Totodată, în materie de cafenele, în Constanța există o rețea bine conturată de cafea rapidă, dar și cafenele cu o ofertă mai complexă.

Astfel, având în vedere oferta variată de cafenele și restaurante din orașul Constanța, considerăm că îndeplinește indicatorul.

Existența bibliotecilor

În municipiul Constanța există o singură bibliotecă publică, și anume Biblioteca Județeană I.N. Roman, situată într-o zonă centrală a orașului. Totuși, deși ea există, câteva aspecte sunt de natură să compenseze negativ.

În primul rând, organizarea bibliotecii este una deficitară. Personalul este insuficient, iar la sosire tinerii nu au posibilitatea de a afla pe loc cum își pot face un abonament sau unde este sala de cărți.

A doua problemă este promovarea insuficientă a bibliotecii ca un spațiu academic pentru oraș, unde tinerii să poată veni pentru a studia, pentru a citi cărți sau chiar a organiza cercuri de lectură. Biblioteca este slab vizitată de tineri, motiv pentru care considerăm că atât managementul instituției, cât și tinerii ar trebui să o transforme într-un adevărat punct de interes.

Având în vedere cele invocate mai sus, biblioteca, deși existentă, trebuie pusă în valoare mai eficient. Până la acel moment, Constanța nu îndeplinește acest indicator.

Existența cinematografeilor

Piața cinematografică din municipiul Constanța este, la acest moment, saturată, existând două cinematografe private în oraș, ambele în cadrul mall-urilor City Park Mall și Vivo. Aceste cinematografe dispun de săli spațioase și o ofertă de filme actualizată. Având în vedere capacitatea sălilor și rata de ocupare a lor, considerăm că piața este saturată în Constanța.

Plecând de la acest fapt, este de neînțeles tentativa statului de a se insera pe o piață atât de competitivă cu un cinematograful deschis în mod nelegal în clădirea Centrului multifuncțional educativ pentru tineret „Jean Constantin”. **Cu toate acestea, Constanța se poate bucura de cinematografie, motiv pentru care orașul îndeplinește și acest indicator.**

Existența unor parcuri

În sfera spațiilor recreative cele mai importante sunt parcurile. Tinerii au nevoie de timp petrecut în liniște, pentru a se relaxa. Din fericire, în Constanța ei pot face asta, având în vedere multitudinea de parcuri prezente prin tot orașul.

Cel mai mare, Parcul Tăbăcăriei, are aprox. 100 ha și este situat în jurul Lacului Tăbăcărie. În cadrul parcului se află și Parcul Piticilor, un loc de joacă suficient de spațios pentru copii sub 14 ani. Totodată, parcul face legătura cu zona turistică a orașului, artera supranumită „Satul de Vacanță”

Alte două parcuri importante, situate în zona istorică a orașului, sunt Parcul Arheologic sau „Primăriei” și Parcul „Carol I”. Acestea două înglobează în cadrul lor, pe lângă spații verzi și locuri pentru relaxare, vestigii istorice. În cel din urmă, se pot observa zidurile fostei cetăți, Tomis.

Alte parcuri din Constanța sunt Parcul Gării, Parcul din Tomis II, Parcul de la Far și alte parcuri de o suprafață mai mică. **Având în vedere numărul și specificul parcurilor enunțate mai sus, considerăm că și acest indicator este îndeplinit de orașul Constanța.**

Oportunități inedite de petrecere a timpului liber

Pe lângă spațiile recreative tradiționale, tinerii caută experiențe inedite cu fiecare zi nouă. Este important ca orașul în care ei locuiesc să țină pasul cu dinamismul de care ei dau dovadă.

În municipiul Constanța a fost deschis și dezvoltat complexul Gravity Park, un loc unde pasionații de skateboarding își pot petrece ziua.

Totodată, mai există în oraș posibilitatea de a participa la Escape Rooms, organizate de câțiva operatori comerciali din oraș. La malul mării tinerii pot merge în plimbări cu barca, pot sta pe plajă, pot merge să înoate într-unul din bazinele din oraș. Totodată, există o ofertă variată de săli de jocuri precum biliard, snooker, ping-pong ș.a..

Având în vedere oferta diversă de activități disponibile în municipiul Constanța, considerăm că și pe acest indicator orașul reușește să treacă.

Infrastructură de tineret - 1p

Indiferent de locul unde stau, tinerii au nevoie de spații ale lor. Spații sigure, în care ei să-și poată explora creativitatea, spații care să reprezinte adevărate hub-uri pentru dezvoltarea lor personală, dar și locuri unde să poată lucra la proiecte împreună, să socializeze, să participe la ședințe și conferințe, precum și spații de cazare cu reduceri pentru ei.

Astfel, pe componenta de infrastructură de tineret avem 2 indicatori: centre de tineret și cazări pentru tineri care să acorde reduceri

Centre de tineret

Un centru de tineret corespunzător nevoilor tinerilor trebuie să conțină, în primul rând, o multitudine de săli în care tinerii să poată socializa sau lucra, în care organizațiile neguvernamentale să-și poată desfășura ședințele, o sală de jocuri de masă, un loc pentru catering, dar și un centru de informare și consiliere pentru tineret. Din nefericire, Constanța nu dispune de un astfel de obiectiv la acest moment.

În anul 2013, Consiliul Județean Constanța a accesat fonduri europene în valoarea de 11 milioane de lei în vederea reabilitării fostului Cinematograf „Republica” și transformarea lui în centru de tineret. După reabilitare și inaugurare, obiectivul, acum numit Centrul Multifuncțional Educativ pentru Tineret „Jean Constantin”, a fost pus în subordinea Direcției Județene de Cultură. Se poate constata în mod evident că intenția decidenților nu a fost niciodată aceea de a transforma clădirea într-un centru de tineret, ci, așa cum a și devenit, într-un cinematograful.

Astfel, Constanța duce lipsa unui centru de tineret, atât de necesar în perioada imediat următoare. Pe cale de consecință, orașul nu va primi punctaj nici pentru acest indicator

RECOMANDĂRI

În vederea îmbunătățirii stării orașului dintr-o perspectivă de tineret, Federația Tinerilor din Constanța a analizat și propune următoarele măsuri:

1. Creșterea burselor școlare de către Consiliul Local Constanța la cunantururi de:
2. Bursa de merit - 140 lei (10% din salariul minim net)
3. Bursa de studiu - 420 lei (30% din salariul minim net)
4. Bursa de ajutor social - 560 lei (40% din salariul minim net)
5. Alocarea de fonduri bugetare de către Consiliul Local Constanța în vederea asigurării pazei umane în școli
6. Regândirea procedurii de admitere în cadrul programelor de studii de licență de către Universitatea Ovidius
7. Reevaluarea taxelor de școlarizare de către Universitatea Ovidius
8. Continuarea proiectului privind deschiderea incubatorului de afaceri în cadrul Casei Embiricos

9. Conceperea de către Primăria Constanța a unui program de educație antreprenorială la care să contribuie Universitatea Ovidius, liceele din municipiu și organizații neguvernamentale
10. Conceperea comisiei de inventariere a terenurilor ce pot fi acordate tinerilor și continuarea demersurilor pentru intrarea în legalitatea
11. Acordarea gratuității la instituțiile de cultură pentru elevi și studenți
12. Îmbunătățirea politicii de promovare a evenimentelor privind indentitatea locală și culturală
13. Continuarea investițiilor în baza materială a unităților de învățământ de către Consiliul Local în vederea construirii și renovării sălilor de sport
14. Deschiderea terenurilor sportive din curțile unităților de învățământ în afara programului
15. Identificarea unei clădiri în cadrul RAEDPP care să poată fi transformată în centru de tineret
16. Alocarea de credite bugetare pentru realizarea centrului de tineret

Concluzii și mulțumiri

Cumulând punctajele adunate de municipiul Constanța, constatăm că nota finală este **2.20**. Motivația din spatele notei este că, deși orașul dispune de o dezvoltare considerabilă în domeniul bunăstării, cu precădere al culturii și al vieții sociale, eșuează în domeniile cheie care pot constitui motive de migrație: piața muncii, mediul business, mediul universitar, politică de locuire. Având în vedere acest fapt, conchidem prin a spune că munca spre un oraș pentru tineri abia acum începe și ne exprimăm sincera speranță că plecând de la acest raport vom reuși să aducem Constanța la o notă de trecere.